

KLASIFIKACIONI ISPIT IZ HEMIJE ZA UPIS NA
TEHNOLOŠKO-METALURŠKI FAKULTET U BEOGRADU

Šifra zadatka: 11802

Test ima 20 pitanja. Netačan odgovor donosi –10% od broja poena za tačan zadatak. Zaokruživanje više od jednog odgovora, kao i nezaokruživanje nijednog odgovora donosi –1 poen.

Broj poena

1. Na brombenzen u apsolutnom etru najpre se deluje opiljcima magnezijuma, a zatim se u reakcionu smešu uvede ugljenik(IV)-oksid. Kiselom hidrolizom dobijenog proizvoda nastaje jedinjenje **O** ($C_7H_6O_2$). Dejstvom fosfor(III)-hlorida (PCl_3) na jedinjenje **O** nastaje jedinjenje **P** (C_7H_5ClO). Jedinjenje **O** redukcijom sa litijum-aluminijumhidridom ($LiAlH_4$) daje jedinjenje **R** (C_7H_8O). Reakcijom jedinjenja **P** sa jedinjenjem **R** (alkoholiza), nastaje jedinjenje **S** ($C_{14}H_{12}O_2$). Jedinjenje **S** je:

A. fenil-benzoat	D. anhidrid benzoeeve kiseline	
B. benzil- fenilacetat	E. benzil-benzoat	(8)
C. fenil-fenilacetat	N. ne znam	

2. Drugi naziv za 1,4-dimetilbenzen je:

A. rezorcinol	D. p-ksilen	
B. akrolein	E. p-krezol	(3)
C. o-ksilen	N. ne znam	

3. Koje je od navedenih jedinjenja aromatično heterociklično jedinjenje:

A. 1,4-dioksan	D. metil-oranž	
B. oksazol	E. piperidin	(4)
C. fenantren	N. ne znam	

4. Proizvod reakcije glioksalne kiseline sa vodonikom na platini je:

A. α-hidroksisirćetna kiselina	D. etilen-glikol	
B. mlečna kiselina	E. ugljena kiselina	(5)
C. pirogroždana kiselina	N. ne znam	

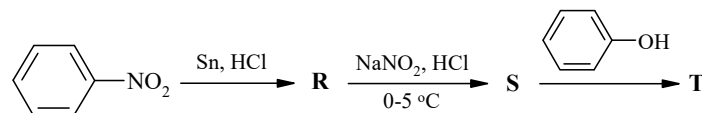
5. Koje od navedenih jedinjenja pripada grupi proteinogenih aminokiselina sa sumporom u bočnom nizu:

A. prolin	D. lizin	
B. tirozin	E. histidin	
C. cistein	N. ne znam	(4)

6. Koja od navedenih jedinjenja (kada se uzmu u jednakim količinama) međusobnom reakcijom, u kiseloj sredini, daju hemiacetal:

A. metil-laktat i fenol	D. aspirin i voda	
B. tetrahidrofuran i etanol	E. aceton i metanol	(5)
C. formaldehid i amonijak	N. ne znam	

7. Na osnovu prikazanog sleda reakcija,

može se zaključiti da je jedinjenje **T**:

A. p-toluidin	D. azo-jedinjenje	
B. anilinium-hlorid	E. m-nitrozoanilin	(6)
C. benzendiazonijum-hlorid	N. ne znam	

8. U kojem od navedenih jedinjenja azot ima oksidacioni broj –III?

A. N_2O_3	D. NH_4Cl	
B. KNO_3	E. N_2H_4	(3)
C. NH_2OH	N. ne znam	

9. Ako atom broma ima atomski broj 35 i maseni broj 80, jon Br^- sadrži:

A. 36 neutrona i 36 elektrona	D. 45 neutrona i 35 elektrona	
B. 44 neutrona i 35 elektrona	E. 44 neutrona i 36 elektrona	(3)
C. 45 neutrona i 36 elektrona	N. ne znam	

10. U kojoj od navedenih supstanci postoji polarna kovalentna veza?

A. KCl	D. O_2	
B. Br_2	E. NH_3	(3)
C. MgO	N. ne znam	

11. Ako se vrednost pOH u rastvoru poveća sa 8 na 11, koncentracija H_3O^+ -jona se:

- A. poveća 100 puta
B. poveća 1000 puta
C. smanji 100 puta
D. poveća 10000 puta
E. smanji 1000 puta
N. ne znam (4)

12. U vodenim rastvorima navedenih soli, iste koncentracije, vrednost pH je najmanja kod:

- A. Na_2CO_3
B. LiNO_3
C. K_2SO_4
D. Na_3PO_4
E. ZnCl_2
N. ne znam (4)

13. Koja od navedenih supstanci reaguje sa hlorovodoničnom kiselinom?

- A. CH_3COONa
B. NO
C. Cu
D. CO_2
E. CaCl_2
N. ne znam (4)

14. Ako se tokom hemijske reakcije toplota oslobađa u okolinu, ta reakcija je:

- A. endotermna, $\Delta H > 0$
B. egzotermna, $\Delta H > 0$
C. egzotermna, $\Delta H < 0$
D. egzotermna, $\Delta H = 0$
E. endotermna, $\Delta H < 0$
N. ne znam (4)

15. Ako su stehiometrijske količine reaktanata i temperatura isti, najbrža reakcija će biti između:

- A. granule cinka i rastvora HCl koncentracije $0,1 \text{ mol/dm}^3$
B. cinka u prahu i rastvora HCl koncentracije $0,01 \text{ mol/dm}^3$
C. granule cinka i rastvora HCl koncentracije 1 mol/dm^3
D. cinka u prahu i rastvora HCl koncentracije 1 mol/dm^3
E. cinka u prahu i rastvora HCl koncentracije $0,1 \text{ mol/dm}^3$
N. ne znam (5)

16. Kod koje od navedenih ravnotežnih reakcija povećanje pritiska ne utiče na položaj ravnoteže?

- A. $\text{H}_2(\text{g}) + \text{I}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{HI}(\text{g})$
B. $\text{PCl}_3(\text{g}) \rightleftharpoons \text{PCl}_3(\text{g}) + \text{Cl}_2(\text{g})$
C. $\text{CH}_4(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g}) \rightleftharpoons \text{CO}(\text{g}) + 3\text{H}_2(\text{g})$
D. $\text{N}_2(\text{g}) + 3\text{H}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{NH}_3(\text{g})$
E. $2\text{SO}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{SO}_3(\text{g})$
N. ne znam (5)

17. Izračunati molarnu koncentraciju rastvora dobijenog mešanjem 450 cm^3 rastvora kalcijum-nitrata koncentracije 2 mol/dm^3 , 200 cm^3 rastvora iste soli koncentracije $1,5 \text{ mol/dm}^3$ i 1350 cm^3 destilovane vode.

- A. $0,9 \text{ mol/dm}^3$
B. $0,6 \text{ mol/dm}^3$
C. 6 mol/dm^3
D. $1,2 \text{ mol/dm}^3$
E. $0,06 \text{ mol/dm}^3$
N. ne znam (7)

18. U uzorku plavog kamena ($\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$) nalazi se $3 \cdot 10^{23}$ molekula kristalne vode. Izračunati masu uzorka plavog kamena.

Podaci: $A_r(\text{Cu}) = 64$; $A_r(\text{S}) = 32$; $A_r(\text{O}) = 16$; $A_r(\text{H}) = 1$.

- A. 100 g
B. 250 g
C. 500 g
D. 25 g
E. 125 g
N. ne znam (8)

19. U reakciji disproporcionisanja elementarnog joda u vrelom vodenom rastvoru natrijum-hidroksida nastaju natrijum-jodid, natrijum-jodat i voda. Izračunati količinu elementarnog joda koja je potrebna za potpunu reakciju sa 200 g 20% rastvora natrijum-hidroksida.

Podaci: $A_r(\text{Na}) = 23$; $A_r(\text{O}) = 16$; $A_r(\text{H}) = 1$.

- A. 2 mol
B. 0,1 mol
C. 1 mol
D. 0,2 mol
E. 0,5 mol
N. ne znam (8)

20. U reakciji mangan(IV)-oksida sa koncentrovanom hlorovodoničnom kiselinom nastaju mangan(II)-hlorid, elementarni hlor i voda. Izračunati zapreminu redukcionog sredstva koncentracije 12 mol/dm^3 koja je potrebna za nastanak $0,6 \text{ mol}$ hlora.

- A. $0,05 \text{ dm}^3$
B. 5 dm^3
C. 200 cm^3
D. 2 dm^3
E. 100 cm^3
N. ne znam (7)